

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 586-03-13 מדינת ישראל נ' עטאר(עציר)

בפני כב' השופט בני שגיא, סגן נשיאה

המאשימה: מדינת ישראל – משטרת ישראל

נגד

הנאשם: עזרא עטאר (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד יוסי סקה

הכרעת דין

כללי

1. כתב האישום אשר הוגש נגד הנאשם מייחס לו, בשני אישומים שונים, 3 עבירות איומים כלפי פרודתו (להלן – **המתלוננת**) שבוצעו בחודשים ינואר ופברואר 2013, ועבירות של הפרת הוראה חוקית. בכתב האישום נטען כי הנאשם איים על המתלוננת תוך הפרת **צו מניעה קבוע** שניתן ביום 3.8.10 על ידי בית המשפט לענייני משפחה במסגרתו נאסר עליו להגיע למקום מגוריה, למקום עבודתה, או להטרידה בדרך כלשהי.
2. הנאשם הודה כי איים על המתלוננת כאמור בכתב האישום, אולם טען כי לא עשה כן אגב הפרת צו, שכן מדובר בצו נעדר תוקף, או כזה שאינו יכול לשמש בסיס לאכיפה פלילית. לשיטתו של עו"ד יוסי סקה, החוק מציב שני מסלולים אפשריים להטלת צו כגון זה שהוטל על הנאשם - הן זה הקבוע בחוק למניעת אלימות במשפחה, והן זה הקבוע בחוק למניעת הטרדה מאיימת, אולם נטען כי שני המסלולים האמורים מגבילים את תוקפו של הצו, והוא אינו יכול לעמוד בתוקף פרק זמן כה ממושך העולה על שנתיים, הוא פרק הזמן שעבר בין מועד הוצאת הצו לבין מועד ביצוע עבירות האיומים.
3. התובע, עו"ד עומרי גיל, טען כי מדובר בצו שניתן בהסכמה, ועל כן בית המשפט לענייני משפחה פעל כדין ובהתאם לסמכותו, ומכאן האפשרות לראות בצו כ"הוראה חוקית" אותה הפר הנאשם בעצם האיומים שהשמיע כלפי המתלוננת. התובע הפנה בעניין זה לסעיף 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד – 1984, שענייננו "סמכות כללית לתת סעד".
4. נוכח הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום והתמקדות ההגנה בטענה המשפטית הקשורה לתוקפו של צו המניעה, לא נוצר צורך בהבאת ראיות (זולת הבקשה למתן צו שהגישה המתלוננת, ופרוטוקול הדיון במסגרתו הוטל הצו, שהוגשו בהסכמה).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 13-03-586 מדינת ישראל נ' עטאר(עציר)

דיון והכרעה

5. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, הגעתי למסקנה כי יש מקום לקבל את טענת הסניגור ולהורות על זיכוי של הנאשם משתי העבירות של הפרת הוראה חוקית. לטעמי, צו המניעה הקבוע שניתן לפני למעלה משנתיים, אותו נטען כי הנאשם הפר עת איים על המתלוננת, אינו יכול להוות בסיס ראוי לאכיפה פלילית, ואינו יכול להוות "הוראה חוקית" לצורך הרשעה בעבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

6. באופן שונה במקצת מהדרך בה ניתח הסניגור את הסוגיה שבמחלוקת, נראה כי קיימים 3 מסלולים אפשריים להוצאת צו. שני המסלולים הראשונים הם אלה שסקר הסניגור, והתביעה לא חלקה כי שני החוקים הרלוונטיים (החוק למניעת אלימות במשפחה, תשנ"א – 1991, והחוק למניעת הטרדה מאיימת, תשס"ב - 2001) אינם מאפשרים להאריך את תוקפו של הצו לתקופה העולה על שנתיים. יוצא אפוא כי ככל שהצו היה מוצא מכוחו של אחד משני החוקים האמורים, לא ניתן היה לראותו כ"הוראה חוקית" וזאת בחלוף שנתיים מהיום בו ניתן. אלא שבמקרה דנן, אין המדובר בצו למניעת הטרדה מאיימת, או בצו הגנה, אלא בצו מניעה, שניתן במסגרת הליך שנוהל בבית המשפט לענייני משפחה. מדובר, למעשה, במסלול שלישי המאפשר הוצאת צו שעניינו איסורים שונים המוטלים בקשר ליחסי בני זוג, המבוסס על הדין האישי, וסבורני כי זהו המסלול בו צעד בית המשפט לענייני משפחה שעה שהטיל את צו המניעה הקבוע.

השאלה המרכזית היא האם צו מניעה שניתן במסגרת זאת, הוא מוגבל בזמן, או שמא יש לפרשו כלשונו – דהיינו כ"קבוע".

סוגיה זהה התבררה בת.פ.ח 933/02 (ב"ש) מדינת ישראל נ' פלוני (25.11.2003), שם קבע בית המשפט המחוזי בבאר שבע את הדברים הבאים:

"מכאן שהוצאתו של הצו יכול היה להיות מכוחן של מספר הוראות שונות, שלהן זמני תקפות שונים, אם כצו הגנה מכוח החוק למניעת אלימות במשפחה, אם מכוח החוק למניעת הטרדה מאיימת ואם מכוח הדין האישי, לפיו ניתן להוציא צו מניעה לבן/בת זוג מכוח הזכות למדור שלו, צו מניעה שכזה אף לו הגבלת זמן. בפסק הדין שהורה על מתן צו המניעה, נכתב, כי צו המניעה הנו "קבוע", היינו ללא הגבלת זמן, מה שכידוע, על פי ההלכה שנקבעה בפסקי הדין ע"א 192/82 סדן נגד סדן, פ"ד לו(4) 169 ובע"א 745/87 סריוטי נגד סריוטי, פ"ד מב(4) 878 ואשר קבלה ביטוי בע"א 4480/93 פלוני נגד פלונית, פ"ד מח(3) 461, אינו מקובל, שכן אף צו מניעה שכזה יש להעמידו בתוקף לתקופה של שנתיים על מנת שניתן יהיה לבחון אותו מחדש. היות ואין אנו עוסקים בהלכות של "צו המניעה" והמדובר הוא בנטל ההוכחה במשפט פלילי, בו על המאשימה להוכיח מעל לכל ספק סביר את ביצוען של העבירות ומשלא הוכחה באיזה סוג של צו מדובר אני מחליט לזכות את הנאשם מביצוע עבירה זו. לפיכך אני מוצא לזכות את הנאשם מעבירה של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287 לחוק המיוחסת לו באישום הראשון".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 586-03-13 מדינת ישראל נ' עטאר(עציר)

כפי שפורט לעיל בדברי בית המשפט המחוזי, הצורך בהגבלת תוקפו של צו מניעה קבוע לשנתיים ימים עולה אף מפסיקת בית המשפט העליון, וראה לדוגמא בע"א 4480/93 פלוני נגד פלונית, פ"ד מח(3) 461, שם נקבעו הדברים הבאים:

"נותרה בפנינו שאלת משך תוקפו של צו המניעה. גם כאן, כמו בצו מניעה הניתן לבקשת האשה על יסוד עילה של אלימות הבעל כלפיה, אין זה רצוי כי צו המניעה יינתן ללא הגבלת זמן, שכן כל מטרתו היא ליתן פתרון זמני ולא להוות בסיס להסדר של קבע. בית משפט קמא אכן העיר כי בהחלטתו הוא מתבסס על כך שפני הצדדים לגירושין, וכי מצב הדברים בין הצדדים הוא בלתי הפיך ובלתי ניתן לגישור במידה כזו שלשם חיסכון בהוצאות מן הראוי לא לקצוב תקופתו של צו המניעה, ובלשונו "פסק דין בעניינים של מעמד אישי צופה פני התרחשויות בעתיד ומטרתו להסדיר המחלוקת מתוך ראיית הנולד, איזון ענייניהם של הצדדים, ומניעת הצורך בהתדיינות חוזרת, הגורמת סבל והוצאות מיותרות".

בית המשפט המחוזי חשש שהמצב דהיום נותן כוח רב מדי בידי האשה; כוח שהיא חפצה בו וניסתה להשיגו משך תקופה ממושכת. עיקרו של דבר, לא הייתי רואה מקום למתן צו בלתי מוגבל בזמן שאינו עובר בחינה תקופתית מחודשת כדי להשתכנע מחדש שעדיין קיימת הצדקה לקיומו. אשר על כן נראה לי כי יש לאמץ נוסחה הדומה לזו שאושרה בפסק הדין הנ"ל בעניין סריוטי, לפיה הצו יעמוד בתוקפו לשנתיים מיום מתן פסק הדין של הערכאה הראשונה, ואז יהיה מקום לבחינה מחודשת על פי חוות דעת מומחים. יש לקוות כי בפרק זמן זה יצליחו הצדדים לפתור חלק מן הבעיות הרכושיות העומדות על הפרק, ולהביא את מערכת היחסים העכורה ביניהם לידי רגיעה יחסית" (ההדגשה שלי – ב.ש).

7. עולה מהאמור כי אף שבית המשפט לענייני משפחה נקט בלשון "צו מניעה קבוע", הרי שלאחר שחלפה תקופה של שנתיים, לא ניתן לראותו כבסיס ראוי לאכיפה פלילית, באופן שיהווה "הוראה חוקית" לצורך הרשעה בעבירה לפי סעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ומשכך דין טענת הסניגור להתקבל.

8. נתתי דעתי לעובדה כי מדובר בצו שניתן בהסכמה. יחד עם זאת, הנאשם לא היה מיוצג באותו הליך, כך שבנסיבות אלה, אינני סבור כי יש בהסכמתו כדי להוביל להכשרת צו המניעה ככזה המקים בסיס לאכיפה פלילית, לאחר שעברו יותר משנתיים מהמועד בו ניתן.

9. לאמור לעיל אוסיף שתי הערות.

הראשונה - התוצאה אליה הגעתי לפיה צו שניתן כדין על ידי בית המשפט הופך, בהינתן תנאים מסוימים, לכזה שהפרתו אינה מצמיחה אחריות פלילית, מתיישבת לכאורה גם עם הדרך הפרשנית בה נוקט בית המשפט העליון באותם מקרים בהם מוטל צו מבחן לצד עונש מאסר, שאז נקבע כי הפרת צו המבחן לא תגרור סנקציה של מאסר בפועל - וראה לדוגמא ע"פ 4167/12 אוחנה ואח' נ' מדינת ישראל (17.3.2013).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 586-03-13 מדינת ישראל נ' עטאר(עציר)

השניה - אני ער לקביעת בית המשפט המחוזי בחיפה בע"פ 3367/08 (חיפה) ר.ק נ' מדינת ישראל (11.9.2008) אולם באותו מקרה דובר בצו מניעה שהוגבל בזמן בהקשר לאירוע מסוים (מכירת דירה). גם בית המשפט העליון אשר נדרש לקביעות בית המשפט המחוזי באותו הליך, ציין את הדברים הבאים: "מעבר לדרוש יוער כי אין ממש בטענותיו של המבקש. ראשית לעניין הפרת ההוראה חוקית. לצד סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה להוציא צווי הגנה מכוח החוק למניעת אלימות במשפחה, בסמכותו להוציא גם צווי מניעה לצורך "מדור שקט" מכוח הדין האישי. אף שיש להגביל צוויים אלו בזמן קצוב, הרי שהם אינם מוגבלים לתקופה מירבית של שלושה חודשים כצווי ההגנה לעיל (ראו ע"א 4480/93 פלוני נ' פלונית, פ"ד מח(3) 461 (1994)). במקרה שלפניי, סעיף 6.11 להסכם יחסי הממון קובע במפורש כי "אישור הסכם זה על ידי בית המשפט לענייני משפחה מהווה צו מניעה המונע מהבעל להכנס את הדירה". צו המניעה דנא הוגבל בסעיף 6.11 להסכם עד למועד מכירת הדירה. לאור לשון הסעיף עולה כי המדובר בצו מניעה אשר זמנו קצוב כראוי, ולא בצו הגנה המוגבל לתקופה של שלושה חודשים בלבד. זאת ועוד, בית המשפט לענייני משפחה ביום 31.10.2004 נתן תוקף של פסק דין לצו המניעה באמירה מפורשת בסעיף ג' לפסק דינו, בנוסף לאישור שניתן להסכם יחסי הממון בין בני הזוג בסעיף א' לפסק הדין. יוצא אפוא, שצו המניעה אינו בא בגדר אותו הסדר כלכלי בין בני הזוג אלא נפרד לו ובעל תוקף של פסק דין. מכאן שצו המניעה הינו "הוראה חוקית" אשר הייתה בתוקף בזמן הגשת כתב האישום, ואשר הופרה על ידי המבקש" (רע"פ 9392/08 ר.ק נ' מדינת ישראל (22.1.2009) (ההדגשות שלי – ב.ש.).

סיכום

10. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום, למעט בתוקפו של צו המניעה, אני מרשיעו בשלוש עבירות של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

אני מורה על זיכוי הנאשם משתי העבירות של הפרת הוראה חוקית.

ניתנה היום, 30 מאי 2013, במעמד הצדדים.

בני שגיא, שופט
סגן נשיאה

